

Zahradník Šikula radí..

Zahrada má cenu zlata..

Ano, obzvláště v dnešní době je patrné, že šťastlivec, který má vlastní zahradu, se se současnou situací vypořádá po té psychické stránce mnohem lépe, než ten, kdo musí být 24h zavřený v jedné místnosti. Pozitivní účinky zeleně na psychiku člověka jsou známy již dávno a neustálé výzkumy na toto téma, to jen potvrzují. Lidé, kteří pobývají v přírodě a zeleni bývají zdravější, vyrovnanější s pozitivní myslí, než ti, kdo znají jen čtyři stěny max. balkón s výhledem do nějaké zástavby. Takže, vzhledem k tomu, že nikdo z nás stále neví, jak dlouho se budeme v coronavirové situaci ještě „plácát“, navrhuji, vybudujte si zahradu, svoji osobní oázu, kde budete mít své oblíbené rostliny, a tato zahrada vám bude přinášet jen samou radost.

Možná stále nevíte, jaký typ zahrady by se k vám hodil? Ono totiž není zahrada, jako zahrada..Pojďme si tedy představit jednotlivé typy zahrad a pak už bude jen a jen na vás, který typ zahrad vás nejvíce osloví a pustíte se do jejího budování.

- **Venkovská zahrada** – jeden z nejoblíbenějších typů zahrad, která se hodí nejen na vesnici, ale klidně i doprostřed velkoměsta. Sortiment rostlin je poměrně pestrý, od letniček, dvouletek až po typické babičkovské trvalky. Nechybí ovocné stromy a užitkové záhony. Mezi nejčastěji vysazované venkovské trvalky patří phloxy (plaménky), kopretiny, vlčí máky, chrpy, ostrožky, zvonky, astry, třezalky třapatky, kontryhel, kakost, krásnoočka nebo lupiny..Z letniček vede krásenka, afrikány, lobelky a na okenních parapetech, ale i v záhonech, panují truhlíky s muškáty a petúniemi. Ve venkovské zahradě jsou užitkové rostliny pěstovány zároveň s okrasnými rostlinami, není nutné rozdělovat zahradu na okrasnou a užitkovou část. Ve venkovské zahradě se cítí většina lidí dobře, vše má své místo, s údržbou se to také nepřehání.

- **Anglický styl zahrady** je prostor ve správném poměru venkovské a užitkové zahrady. Zahrady tohoto typu jsou vzdušné, rostliny rostou volně, nechávají se vysemenit a občas může taková zahrada vypadat poněkud divoce, jevit se, jako, že se o ni nikdo nestará. Ale opak bývá pravdou, protože chcete-li udržet tento styl zahrad, údržbu to bude vyžadovat. Vítanou součástí bývají cihlové zdi či stěny popnuté různými, popínavými rostlinami, díky kterým vznikají zajímavá, romantická zákoutí.

- **Užitková zahrada** je založena hlavně na takových rostlinách, které můžeme sníst či jinak zpracovat. Užitkové zahrady se nyní stávají velmi žádané, obzvláště ve chvíli, podíváte-li se na kvalitu a ceny ovoce a zeleniny v obchodech. Pokud tedy nechodíte na farmářské trhy, zde je kvalita úměrná ceně. Užitkové zahrady jsou oblíbené hlavně u rodin s malými dětmi, které tak mohou ozobávat různé plodiny a posilovat svoji imunitu díky vitamínům a cenným látkám zde obsažených. V užitkové zahradě bývají jedlé rostliny a bylinky, ovocné rostliny všeho druhu, zeleninové záhony. Sortiment se volí dle toho, co rodině nejvíce chutná☺.

- **Moderní zahrady s minimální údržbou** jsou dalším, častým typem zahrad a rozhodnou se pro ni ti, co jsou přes týden příliš zaměstnaní, a na péči o zahradu nemají čas a ani o

víkendech se nechtějí vzrušovat tím, že by ohýbali záda při pletí záhonů. V tomto typu zahrad se vysazují hlavně kultivary rostlin, různě panašované, střižené do různých tvarů, pokud možno stálezelené či jehličnany, zkrátka takové, které nevyžadují žádnou speciální péči a neopadávají. Užitkové rostliny se objevují spíše jako doplňkové, pár rybízů, angreštů či borůvky, zeleninové záhony se většinou neobjevují vůbec. Údržba takových zahrad se omezuje na sečení trávníku a občasnou péči o rostliny. Tento typ zahrad se hodí k moderním stavbám a nedílnou součástí bývá automatický závlahový systém.

- **Permakulturní zahrady** začínají získávat na oblibě, neboť dodržíte-li zásady permakulturních zahrad, získáte naprosto soběstačnou zahradu. Tento typ zahrad je zaměřen hlavně na užitek, takže většina rostlin je jedlá, případně se využívá k tomu, aby nějakým způsobem pozitivně ovlivňovala další, pěstované rostliny. V permakulturních zahradách nepoužíváme žádnou chemii ani průmyslová hnojiva, ale rostliny hnojíme pomocí ručně vyrobených rostlinných výluhů a jích. Plevel zde není až takový problém, protože většina permakulturářů dokáže využít i vytrvalé plevele ke svému užitku (oblíbená je bršlice koží noha, pýr či ptačinec žabinec na různé úpravy v kuchyni). V permakultuře má vše své místo, dochází k přirozenému koloběhu látek, nic se nevyhazuje, vše se znovu využije☺. Nesmí chybět kompost, kde se využije krom odpadu ze zahrady, také odpad z domácnosti.

- **Japonské a zenové zahrady** – tento typ zahrad není tak častý, spíše se jedná o takovou speciální záležitost, kterou budujeme pro fanoušky tohoto typu zahrad. Hlavní funkcí obou zahrad je především relaxace a pozitivní vliv na psychiku člověka. Japonskou i zenovou zahradu lze vybudovat i na tom nejmenším prostoru a typickými prvky jsou kámen, voda a samozřejmě rostliny. Nejvíce se zde vyskytuje japonský javor, pěnišníky, sakury, bambusy, jinany, azalky, bonsaje či jiné tvarované rostliny, zakrslé jehličnany, či vřesy a vřesovce. V těchto zahradách si máte uspořádat myšlenky a nechat odpočinout mysl.

- **Feng - shui zahrady** jsou určitým způsobem podobné japonským zahradám, především co se funkce týče. Určitě znáte bydlení ve stylu feng - shui, v dnešní době jsou na tom založené živnosti, kdy k vám domů přijde odborník na feng - shui a z vašeho domova dokáže vytvořit příjemné místo pro život. Podobné principy jsou uplatňovány také v těchto typech zahrad, kde tím nejdůležitějším je, aby zahradou mohla procházet životní energie tzv. čchi“ Může se vám stát, že máte zahradu navrženou od architekta, ale stejně se v ní necítíte dobře. No a to je právě tím, že místo toho, abyste energii v této zahradě získali, je vám naopak, nevhodným sortimentem či uspořádáním, odebírána. Dodržením určitých zásad a vhodným výběrem rostlin lze docílit toho, abyste na svých zahradách cítili příval energie a domů se vraceli s pozitivní myslí. Věřte tomu či ne, ale opravdu je toto možné, jen vědět, jak na to☺.

- **Štěrkové zahrady** jsou spíše jakousi odpovědí nás zahradníků na současné, měnící se klimatické podmínky. Vzhledem k tomu, že léta bývají stále teplejší a vody nedostatek, musíme my, zahradníci, přizpůsobit tomuto trendu i navrhované zahrady. Štěrkové zahrady jsou tvořeny především z druhů, které snáší, bez větší újmy, déle trvající sucho příp. méně živin. Rostlinný sortiment je ale natolik pestrý, že nenáročných druhů, do těchto podmínek, je dostatek. Takže i štěrková zahrada může být velmi druhově bohatá a příjemná pro život. Jako podklad se využívá jemný štěrk, ve větší vrstvě, který nedovolí růst plevelů. Nenechte se ale

mýlit, ačkoliv se může zdát, že to jsou to jen kamínky a pár rostlin, bývají tyto zahrady plné života.

Pevně věřím, že jsem vám alespoň vnukla nějakou inspiraci a vy si vybudujete takovou zahradu, ve které vám bude dobře, a budete zažívat jen pozitivní účinky. To je asi v dnešní době to nejdůležitější. Přeji vám všem pevné zdraví a spoustu krásných chvil na vašich zahradách.

Ing. Jiřina Neckářová, Ph.D.

www.zahradniksikula.cz